afgiftekantoor : 2140 Borgerhout 1

geonieuws

maandblad van de
mineralogische kring antwerpen v.z.w.
30(6), juni 2005

MKA

In dit nummer :

- **Ephesiet**
- **Tucson 2005 - deel 2**
- **Bologna 2005**
- **Minerant 2005**

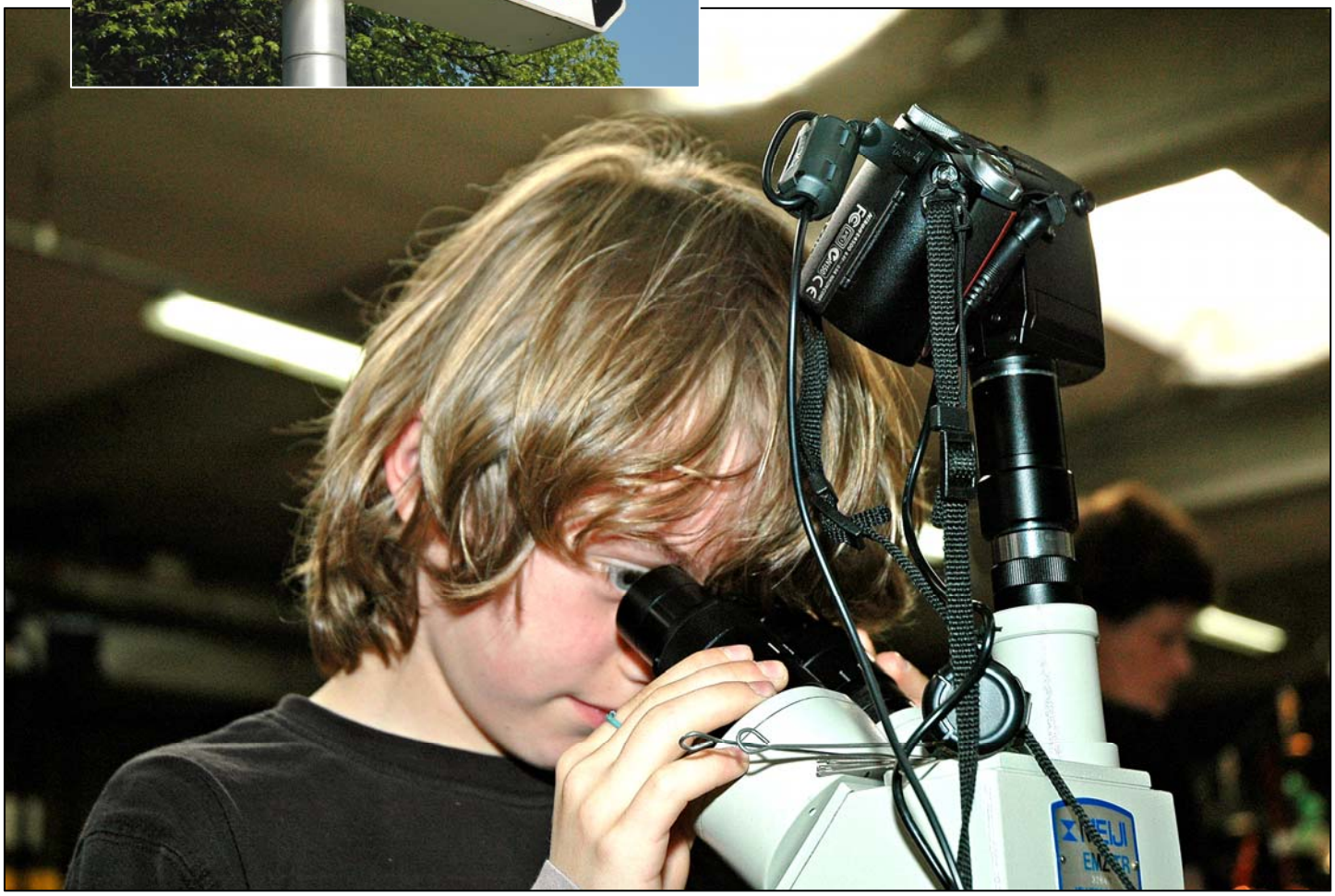

Mineralogische Kring Antwerpen vzw

Oprichtingsdatum : 11 mei 1963 **Statuten** : nr. 9925, B.S. 17 11 77
Zetel : Ommeganckstraat 26, Antwerpen **BTW-nummer** : BE 0417.613.407
Wettelijk depot : Kon. Bib. België BD 3343
Verschijningsdata : maandelijks, behalve in juli en augustus.
Redacteur en verantwoordelijke uitgever : H. DILLEN, Doornstraat 15, B-9170 Sint-Gillis-Waas.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Betalingen

Belgie :	**contributie :**	bankrekening 789-5809102-81
	andere betalingen :	bankrekening 789-5809102-81 of postrekening 000-1155095-19.
Nederland :	**alle betalingen :**	girorekening (NL) 51 91 10.

Al deze rekeningen staan op naam van M.K.A. v.z.w., Marialei 43, B-2900 Schoten.

NUTTIGE ADRESSEN

Fred BALCK, Rustoordlei 58, B-2930 Brasschaat. Tel. 03 6515879.
Bestuurder.

Hugo BENDER, Pieter Van den Bemdenlaan 107, B-2650 Edegem. Tel. en fax 03 4408987.
<hugo.bender@skynet.be> Bestuurder, secretaris, ledenadministratie.

Paul BENDER, Pieter Van den Bemdenlaan 107, B-2650 Edegem. Tel. en fax 03 4408987. <pa
<paul.bender@skynet.be> Bestuurder, technische realisatie Geonieuws.

Guido CORNELIS, Karel van de Woestijnestraat 4, B-2660 Hoboken. Tel. 0486 301163.
<guidocornelis@pandora.be> Bestuurder, coördinator Minerant.

Rik DILLEN, Doornstraat 15, B-9170 Sint-Gillis-Waas. Tel. 03 7706007. <rik.dillen@skynet.be>
Bestuurder, redacteur Geonieuws.

Axel EMMERMANN, Lobbesplein 12, B-2640 Mortsel. Tel. 03 2953554 en 0496 359117
<axel.emmermann@pandora.be> Werkgroep technische realisaties, werkgroep fluorescentie.

Jan JENSEN, Petrus Delenstraat 3, B-2390 Westmalle. Tel. 03 3117347. <jan.jensen@skynet.be>
Uitleendienst, Werkgroep Fotografie.

Etienne MANS, Jan Blockxlaan 16, 2630 Aartselaar. Tel 03 8888124. <emans@skynet.be>
Bibliothecaris.

Mario PAUWELS, Boskouter 70, B-2070 Burcht. Tel. en fax 03 2531379. <pauwels.minerals@skynet.be>
Samenaankoop. Betalingen via de MKA-bankrekeningen (zie hoger).

Herwig PELCKMANS, Cardijnstraat 12, B-3530 Helchteren. Tel. 011 727715.
<herwig.pelckmans@pandora.be> Organisatie vergaderingen, contacten met sprekers.

Herman REYNDERS, Bergsebaan 15, B-2960 Sint-Job-in-'t-Goor. Tel. 03 6360606.
<h.reynders@tiscali.be> Activiteiten 's Gravenwezel.

Guido ROGIEST, Prins Kavellei 86, B-2930 Brasschaat. Tel. 03 6520232. <guido.rogiest@pandora.be>
Bestuurder, ondervoorzitter, public relations.

Paul TAMBUYSER, Surmerhuizerweg 23, NL-1744 JB Eenigenburg. Tel. 00 31 226 394231.
Fax 00 31 226 393560. <paul@minerant.org>. Werkgroep edelsteenkunde. Webmaster.

Ineke VAN DYCK, Walbogaard 11, B-9140 Temse. Tel. 03 8276736.
<ina.van.dyck@skynet.be> Werkgroep zeolieten.

Ludo VAN GOETHEM, Boterlaarbaan 225, B-2100 Deurne. Tel. en fax 03 3215060.
<ludo.vangoethem@antwerpen.be> Opvang nieuwe leden, P.R., vertegenwoordiging openbare besturen.

Paul VAN HEE, Marialei 43, B-2900 Schoten. Tel. 03 6452914. <pvanhee@skynet.be>
Bestuurder, voorzitter.

Anny VAN HEE-SCHOENMAEKERS, Marialei 43, B-2900 Schoten. Tel. 03 6452914. <pvanhee@skynet.be>
Penningmeesteres.

Eddy VERVLOET, August Vermeylenlaan 15F bus 29, B 2050 Antwerpen. Tel. 03 2194435
<ednika@antwerpen.be> Excursies.

E-mail adres : mka@minerant.org **URL (WWW) : http://www.minerant.org/**

MKA-kalender

Zaterdag 4 juni 2005

Gezellig samenzijn in 's Gravenwezel

Zoals elk jaar gaat ook in 2005 ons gezellig samenzijn weer door, maar deze keer in het lokaal waar we vergaderen, namelijk "De Drie Rozen" in 's Gravenwezel, op zaterdag 4 juni 2005.
Voor wie zich tijdig ingeschreven heeft…

Vrijdag 10 juni 2005

Maandelijkse vergadering in zaal "OP-SINJOORKE" van de Vlaamse Jeugdherberg, Eric Sasselaan 2 te Antwerpen (d.i. langs de Singel/E17, tussen uitrit 4 en 5). Openbaar vervoer : tram 2 of 4.

19.00 h bibliotheek (open tot 20.00 h)
19.30 h gelegenheid tot transacties, determinaties, afspraken voor privé-excursies, raadplegen van de bibliotheek, uitleendienst of... gewoon een gezellig babbeltje... Deze maand wordt ***ephesiet van Zuid-Afrika*** aangeboden. Meer details hierover vindt U elders in dit nummer.

20.15 h

Georges Claeys
"Update van Mont-Saint-Hilaire (Canada)"

Wie dacht dat deze vindplaats een stille dood zou sterven, had het ongetwijfeld bij het verkeerde eind(e). Regelmatig worden er nog nieuwe mineralen van deze plek beschreven, waardoor de groeve zonder enige twijfel tot de mineraal-rijkste ter wereld moet gerekend worden. Bent u ondertussen ook al lang de tel kwijt? Geen nood, gelukkig kunnen we rekenen op de uitgebreide kennis ter zake van Georges Claeys. Als geen andere Belg, is Georges (en zijn zoon Diego) geboeid door de mineralen van "MSH" (zoals de vindplaats door de meeste verzamelaars afgekort wordt). Vanavond brengt hij ons op de hoogte van de nieuwe vondsten van de laatste jaren en laat hij ons meegenieten van prachtige dia's van al dat lekkers. Ook niet-fijnproevers zijn uiteraard van harte welkom!

Zaterdag 11 juni 2005

Vergadering van de ***werkgroep edelsteenkunde*** in het lokaal Ommeganckstraat 26 te 2000 Antwerpen, van 9.30 tot 12.00 h.

Programma
Prakticum

Titelpagina
Minerant 2005.

Week-end 2 en 3 juli 2005

Initiatie Goudpannen - Goudpanweekend

Voor iedereen die nog nooit goud gewassen heeft, is dit een unieke gelegenheid om in onze eigen Ardennen eens te proberen zélf goud te vinden. De techniek is helemaal niet zo moeilijk, en zal ter plaatse gedemonstreerd en aangeleerd worden. Uiteraard zijn de meer ervaren goudzoekers eveneens welkom, zij kunnen immers met raad en daad de andere MKA-leden bijstaan...
En, wie weet, krijg je er zodanig de smaak van te pakken, dat je gaat meedoen met het goudpan-kampioenschap in Faymonville (zie verder).

Wanneer :	op 2 en/of 3 juli 2005
Waar :	omgeving Faymonville - Born
Materiaal :	er zullen enkele goudpannen ter beschikking zijn voor de beginners. Verder zijn een stevige schop en hoge rubberlaarzen onontbeerlijk. Enige reservekledij is ook nuttig (idem dito voor regenkledij, al hopen we die niet nodig te hebben). Een "kolenzeef" kan eventueel ook van pas komen. Voorts veel grote plastic zakken om al dat goud in op te bergen...
Overnachting :	indien gewenst, dient men dit zelf te regelen. Wie wil kamperen kan onder andere in Born terecht, tenzij we erin slagen een "kamping-weide" in Faymonville te bemachtigen.
Inschrijven :	enkel via e-mail naar *herwig.pelckmans@pandora.be*, ten laatste op 19 juni.
Meer details :	worden later via e-mail verspreid onder de leden die hebben ingeschreven.

Kampioenschap goudpannen 2005

Naar jaarlijkse gewoonte vindt op 27 en 28 augustus 2005, onder de auspiciën van onze zustervereniging AGAB, het Belgisch kampioenschap goudpannen plaats in het riviertje de Warchenne, bij Faymonville. Hieraan wordt niet alleen door Belgen, maar ook door meer en meer buitenlanders deelgenomen. De wedstrijd komt hierop neer dat elke deelnemer zo snel mogelijk de goudschilfertjes moet terugvinden uit een emmer met ongeveer 6 liter zand. Voor elke niet-teruggevonden goudkorrel worden 5 strafminuten aangerekend. Daarenboven zijn er tal van nevenactiviteiten die rechtstreeks, onrechtstreeks of helemaal niet met goudzoeken te maken hebben...

Voor meer informatie en inschrijving kun je contact opnemen met Bruno Van Eerdenbrugh per e-mail <brunoau9999@yahoo.com> of telefonisch 04 2213919.

Ensisheim météorite 2005

Voor de zesde keer reeds wordt in Ensisheim (Alsace, Frankrijk) in het week-end van 18-19 juni 2005 het evenement "Ensisheim-météorite" georganiseerd.

Het evenement is toegankelijk op zaterdag 18 (9.30–18.00 h) en zondag 19 juni (10-18 h) in het Regency Palace in Ensisheim.. De toegangsprijs bedraagt 4 €. Voor de eigenlijke beurs betaal je 140 € voor 1 tafel (160 X 80 cm), 270 € voor 2, en verder degressief tot 600 € voor 5 tafels.

Er zijn een paar interessante lezingen, een tentoonstelling, een meteorietenbeurs en diverse andere activiteiten.

Voor meer informatie verwijzen we naar de volgende websites : *www.ville-ensisheim.fr*, *www.meteor.co.nz* en *http://www.ville-ensisheim.fr/page_15_e.htm*. Je kan ook altijd terecht bij Zelimir Gabelica : tel. 0033 3 89 336894, fax 0033 3 89 336815 en e-mail <z.gabelica@uha.fr>.

Mineralen, Fossielen, Presentatiemateriaal, Juwelen, Dekoratie-artikelen...

ESTWING-hamers, ***EUROMEX***-microscopen, ***JOUSI***-doosjes, ***BRANSON***-ultrasoonbaden, ***LEATHERMAN***-werktuigen, ***LORTONE***-steenbewerkingmachines, ***PROXXON***-toestellen, ***SILVA***-kompassen, ***KERN***-weegschalen ...

INTERKRISTAL
MINERALEN - TOEBEHOREN

Kortom teveel om op te noemen !
Beslist een bezoekje waard aan onze ***show-room*** (na afspraak) of op ***mineralenbeurzen.***
Neem ook een kijkje op onze ***website.***
Je kan ook de '***Krantz'-kataloog*** aanvragen.

Olmenlaan 8
3050 OUD-HEVERLEE
http://www.interkristal.be

tel: 016/40.65.39
fax: 016/40.51.75
info@interkristal.be

MKA-nieuws

Personalia

In Memoriam
Angèle Tambuyser-Godfroid
(19/07/1920 - 23/04/2005)

Op 23 april 2005 overleed Angèle (°19/07/1920), echtgenote van Rik Tambuyser en moeder van Paul Tambuyser, beiden leden van de MKA.

Moeder Tambuyser was net als Rik al van het prille begin bij de MKA (1963) betrokken. Toen Paul in 1967 secretaris werd, was het eigenlijk moeder die grotendeels het werk op zich nam. De MKA telde toen hooguit een 20-tal leden en de uitnodigingen voor de vergadering werden door Angèle met de hand geschreven. Voor vele jeugdige leden, die met de huidige informatica zijn opgegroeid, komt dit allicht archaïsch over. Wat geen mens vandaag nog beseft is dat zij, om een paar postzegels voor de MKA te besparen, een deel van de uitnodigingen voor de vergaderingen zelf bij de leden in de brievenbus ging stoppen. Daarvoor heeft zij in de jaren zestig vele uren op de fiets rondgetoerd in de Antwerpse agglomeratie. Wijlen Albert Van hee vatte het toen letterlijk zo samen: "Paul is secretaris, vader heeft de naam en moeder doet het werk".

Toen de voorbereidselen werden getroffen voor onze eerste mineralenbeurs (in 1975), werd er regelmatig vergaderd thuis bij de familie Van hee of bij de familie Tambuyser. Er moest een naam bedacht worden voor onze mineralenbeurs en er kwamen toen voorstellen als "Antwerpse Mineralenbeurs" of zelfs "Mineral Antverpia" en het was toen Angèle die zei, "waarom noemt ge dat niet gewoon Minerant ?".
Gedurende vele jaren "bemande" zij, samen met haar echtgenoot, de secretariaatsstand op onze jaarlijkse mineralenbeurs. Welbespraakt en gemotiveerd als ze was, kon zij als geen ander potentiële nieuwe leden overtuigen om de stap naar de MKA te zetten.

Door de mineralenhobby werd de zomervakantie steevast in Fiesch, Wallis, Zwitserland doorgebracht. Zowel Rik als Angèle genoten er van de fikse bergwandelingen en de mooie natuur. Zelfs toen het mineralen verzamelen al lang geen hoofddoel meer was, bleef de Zwitserland-vakantie een jaarlijkse topper. In de bergen genoot Angèle van de natuur, de stilte en de rust waar ze zo van hield.

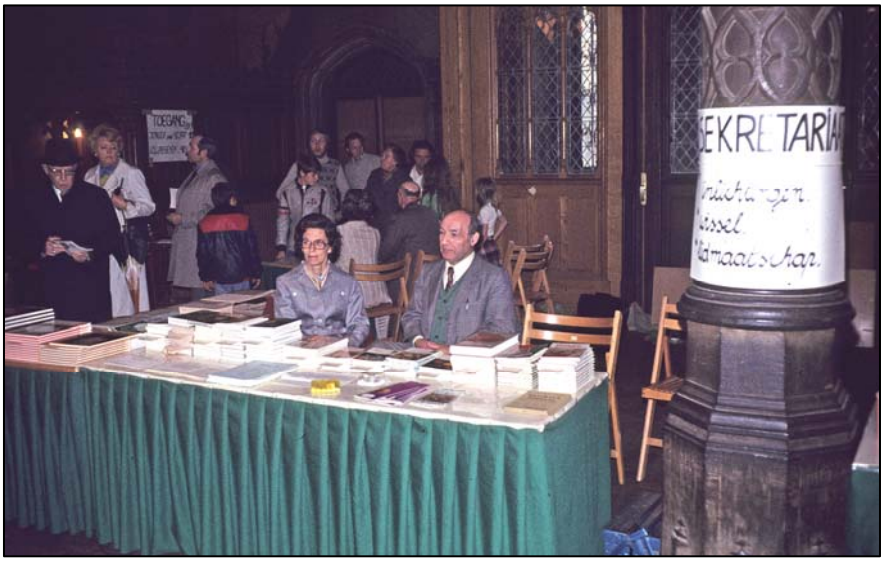

De secretariaats-stand op Minerant 1977.

Tot begin 2005 bleef Angèle de actieve en zorgzame huismoeder zoals ieder ze kende. Twee zware chirurgische ingrepen op amper vijf weken tijd waren echter te zwaar voor haar.

Angèle, de MKA is je enorm veel verschuldigd, en we zijn met zijn allen dankbaar voor wat je, vaak in stilte en wat op de achtergrond, voor ons gedaan hebt.
We bieden Rik, haar echtgenoot, Paul en Marina, haar kinderen, en de ganse familie langs deze weg ons oprecht medeleven aan, en wensen hen allen heel veel sterkte toe.

Verslag vergaderingen

Verslag bijzondere algemene ledenvergadering 15 april 2005

De rekeningen 2004 en het budget 2005 zoals reeds voorgesteld op de algemene vergadering van 11 februari 2005 werden op voorstel van de commissarissen en na aanhoren van hun verslag door de bijzondere algemene vergadering goedgekeurd.
Het voorstel voor wijziging van de statuten en verplaatsing van de zetel zoals verschenen in Geonieuws februari 2005 werden door de bijzondere algemene vergadering eenparig goedgekeurd. Voor de tekst van de nieuwe statuten verwijzen we naar het januari-nummer van Geonieuws.
Ook de aanvulling van het huishoudelijk reglement werd goedgekeurd.
De bijzondere algemene vergadering heeft als “controleurs van de boekhouding” aangesteld : de heren Mon Schuybroeck en Hugo Deplus.

Verslag bestuursvergadering 5 april 2005

Het bestuur verkozen in februari 2005 heeft na onderling overleg de functies als volgt toegewezen : Paul Van hee : voorzitter ; Guido Rogiest : ondervoorzitter ; Hugo Bender : secretaris. M.a.w. het “oude” bestuur is ook weer het nieuwe !

Paul Van hee, voorzitter

Hugo Bender, secretaris

Beurzen en tentoonstellingen
alle vakantie-beurzen

16/6	RUS	**SINT-PETERSBURG.** Central Exhibition Hall Manege, 1 St.-Isaac sq.
17-19/6	F	**ENSISHEIM.** Regency Palace. 14-18/10-18/10-17 h. Meteorieten-beurs. < z.gabelica@uha.fr. www.ville-ensisheim.fr>
18/6	D	**FREIBERG/SACHSEN.** Heubner-Halle, Dörnerzaunstrasse. 9-17 h. Beurs (M). <mineralienfreunde@web.de>
18-19/6	GB	**SUNBURY-ON-THAMES.** Kempton Park Racecourse, Staines Road East (A308). 10-17 h. Beurs. < info@rockngem.co.uk>
23-26/6	F	**SAINTE-MARIE-AUX-MINES.** Centrum. 9-19 h. Beurs. <michel.schwab@evhr.net> *wwweuromineral.fr*
1-3/7	FIN	**YLÄMAA.** Edelsteenmuseum. 12-18/10-18/10-17 h. Beurs (M-E). <esko.hamalainen@ylämaa.fi>
2-3/7	F	**AUTUN (71).** Hexagone, Bvd. F.-Latouche. Beurs (M-F).
3/7	A	**HÜTTENBERG.** Am Schachtplatz des Schaubergwerks Hüttenberg. 9-17 h. Beurs (M).
9-10/7	F	**SAINT-AMBROIX (30).** Maison des Associations. **Beurs (M-F-E).**
9-10/7	FIN	**VILPPULA.** Pasi Raukko, Sankilantie 226. 10-17 h. Beurs. *www.vilppulanjalokivimessut.fi*
10/7	A	**OBERZEIRING.** Handwerkshaus, Bachstr. 12. 9-17 h. Beurs (M). Vrije toegang.
10/7	CH	**FIESCH.** Saal Rondo. 8.30-17 h. Beurs (M).
14-17/7	F	**LACANAU-OCEAN (33).** Beurs (M-F). Totale opbrengst voor kankerfonds.
16-17/7	CH	**DAVOS.** Kongresszentrum. 10-18/10-17 h. Beurs (M-E).
16-17/7	D	**OBERAMMERGAU.** Ammergauer Haus. 10-18 h. Beurs (M-F-J-E).
16-17/7	FIN	**OUTOKUMPU.** Kivikerho. Beurs (M).
17/7	NL	**DENEKAMP.** Museum "Natura Docet". 10-17 h. Beurs (M-F). <interquarz@12more.nl>
17-19/7	N	**EIDSFOSS.** 10-17 h. Beurs. <kts@halden.net> *www.nags.net*
23-24/7	A	**INNSBRUCK.** Messe-Halle. 10-19/10-17 h. Beurs (M-F-J-E).
23-24/7	F	**MILLAU (12).** Parc de la Victoire, av. Charles-de-Gaulle. Beurs (M-F).
23-24/7	D	**OBERSTDORF.** Oybele-Halle. 10-19/10-17 h. Beurs (M).
24/7	A	**MITTERSILL.** Hauptschule. 8-16 h. Beurs (M). <wolf.voetter@aon.at>
24/7	I	**VAL VIGEZZO (VB). Pressi del Santuario. Beurs (M).** Info: Caretti Valter, tel. 0039 032497384
30-31/7	A	**RADENTHEIN.** Stadtsaal. 9-18/10-16 h. Beurs (M). <rez.stadtmarketing@radentheim.com> *www.radenthein.com*
30-31/7	D	**ANNABERG.** Silberlandhalle, Annaberg-Buchholz. 9-17/10-16 h. Beurs.
30-31/7	F	**AURILLAC (15).** Centre Pierre Mendes. Beurs.
4-7/8	N	**EVJE/SÄTESDAL.** Camping Oddestemmen Steinsliperi. 12-18/11-18 h. Openlucht-beurs (M). <steinsliperi@oddestemmen.com> *www.setesdal-mineralmesse.com*
5-7/8	F	**LESPARRE-MEDOC (33).** Beurs (M-F). Totale opbrengst voor kankerfonds.
6-7/8	F	**EYMOUTIERS (87).** Halle des sports. Beurs (M-F-E). >bs-barriere@wanadoo.fr>
6-7/8	F	**NARBONNE (11).** Parc des Expositions, av. De la Mer. Beurs (M). *www.chez.com/groupegéologiquenarbonnais*
6-7/8	F	**CHAMONIX-MONT-BLANC (74).** Centre sportif (bij zwembad). Beurs (M-F).
6-7/8	S	**LÅNGBAN.** Beurs (M). <rolflinden@telia.com>
6-7/8	D	**WOLFACH.** Schloss Wolfach. 10-18/11-17 h. Beurs (M). <info@festival-der-kristalle.de> *www.festival-der-kristalle.de*.
6-7/8	D	**OBERMAISELSTEIN.** Haus des Gastes. 10-18/10-17 h. Beurs (M-F-J).
6-7/8	CH	**DISENTIS.** Sportzentrum. 12-18/10-16 h. Beurs (uitsluitend Zwitserse mineralen). <meinrad.giger@kns.ch> *www.uniun-christallina.ch*
7/8	NL	**DIEPENHEIM.** Mineralen & Fossielenmarkt, Centrum. 10-17 h. Beurs (M-F). < interquartz@12more.nl>
9-11/8	F	**ROQUEFORT-SUR-SOULZON (12).** Salle des Fêtes. Beurs.
13-14/8	F	**PONT-AVEN (29).** Salle Gauguin. Beurs
13-14/8	A	**HIRSCHEGG.** Walserhaus. 10-18 h. Beurs (M-F-J-E).
13-14/8	SK	**PEZINOK.** Kulturne centrum Pezinok, Holubyho 42. 9-19/9-17 h. <permonik@stones.sk> *www.permonik.stones.sk*
13-15/8	F	**ESPINASSES (05).** Beurs.
13-15/8	F	**LE CANNET DES MAURES (83).** Salle polyvalente de Recoux. Beurs.

14/8	D	**HETTSTEDT.** Mansfeld-Museum. 10-17 h. Beurs (M-F).
15/8	A	**BRAMBERG.** Hauptschule. Beurs (M).
20-21/8	F	**CHATEL-GUYON.** Salle de la Mouniaude. Beurs.
20-21/8	D	**UETERSEN.** Rathaus, Wassermühlenstr. 7. 14-18/10-18 h. Beurs (M-F). <unikate.art-and-paper@t-online.de> *www. unikate-paperworks.de*
20-21/8	S	**NYBRO.** Info : Lasse Carlsson Vårvägen 3, 137 00 Västerhaninge. 0046 850022691.
21/8	S	**LUDVIKA.** 10-17 h. Beurs. Info : Evald Persson, tel. 0046 24015069.
20-21/8	A	**SCHWARZENBERG.** Angelika Kauffmannsaal. 10-18 h. Beurs (M-F-J-E).
21/8	D	**WIETZE.** Deutsches Erdölmuseum, Schwarzer Weg 7. 10-18 h. Beurs (mijnbouw) en rondleidingen door het museum. <erdoelmuseum@t-online.de> *www.erdoelmuseum.de*
21/8	CH	**BRISTEN.** Schule Bristen. 9-17 h. Beurs (M).
21/8	CH	**MARTIGNY.** Salle communale, Av. Du Grand-Saint-Bernard 6. 8-17.30 h. Beurs (M)
21/8	NL	**BORGER.** 10-17 h. Beurs (M). <interquartz@12more.nl>
26-28/8	H	**BUDAPEST.** Petofi Hal, Zichy M. Str. 14. 9-18 h. Beurs (M). <koorszag@koorszag.hu>, *www.koorszag.hu*
27/8	D	**BAD LAUTERBERG.** Starenweg 18. 10-16 h. Beurs (M).
27/8	FIN	**KAATIALA.** Beurs bij de Katiaala mijn. Info : Aron Maunolta, 00358 64128089
27-28/8	D	**FRANKENTHAL/PFALZ.** Dathenunshaus, Kanalstr. 6. 10-17 h. Beurs (M-F-J). <mwalter159080534 @aol.com>
27-28/8	D	**LAUENAU.** Wasserburg. 11-17/10-17 h. *Ruil*-beurs. <schultchen@aktivanet.de>
27-28/8	D	**SPEYER.** Stadthalle. Beurs (M-F-J).
27-28/8	CH	**INTERLAKEN.** Casino Kursaal des Kongresszentrums. 10-17 h. Beurs (M-F).
27-28/8	S	**ULRICEHAMN.** Beurs (M-F-J). Info : Hasse Carlbom Tel. 0046 706802803, Fax 0046 32110170, <skotteksmassan@hotmail.com>
28/8	A	**SAALFELDEN.** Festsaal der Stadtgemeinde. 9-17 h. Beurs (M).
28/8	D	**GÜDESWEILER.** Freizeit- und Schützenhalle. 9-18 h. Beurs (M-F). <bernhard-jochum@t-online.de> *www.fossilien-guedesweiler.de*
3/9	D	**CHEMNITZ.** Kulturhaus Tietz, Moritzstr. 20. 10-16 h. Beurs (M-F). <urban-mineralien-messen@t-online.de>
3-4/9	D	**BONN.** Stadthalle Bad-Godesberg. 11-18 h. Beurs (E).
3-4/9	CH	**ALTDORF.** Dätwyler AG, AG, Gotthardstraße. 13-18/10-16 h. Beurs (M).
3-4/9	DK	**RY.** Ryhallerne (ten Z. van Aarhus). 10-17 h. Beurs (M-J).
3-4/9	GB	**NEWTON ABBOT.** Racecourse. 10-17 h. Beurs. <info@rockngem.co.uk>
4/9	D	**NEUBULACH.** Festhalle. 9-17 h. Beurs (M). <bernd.walz@arcor.de>
9-10/9	CZ	**BANSKÁ STIAVNICA.** Salamander. Stredná priemyselná skola chemická, Akademická 11. 14-19/9-16 h. Beurs. <mineral-sk@szm.sk> *www.permonik.host.sk*
10/9	D	**HEILBRONN-FRANKENBACH.** Gemeindehalle. 10-17 h. Beurs (M-F-J).

10-11/9 B BRUSSEL. Museum Autoworld, Jubelpark.
10-18 h. Beurs (M-F-J-E)
Info : Roger LEEMANS, Felix Delhassestraat 36, 1060 Brussel. Tel. 02 5387130 <leemansroger@hotmail.com> *www.cmpb.net*

10-11/9	D	**FRANKFURT-HÖCHST.** Jahrhunderthalle. 11-18 h/ Beurs (E).
10-11/9	F	**MULHOUSE.** Sporthal, rue de Mittelwihr. 9-18 h. Beurs (M-MM). <fosanelli@wanadoo.fr>
10-11/9	F	**PESSAC (33).** Salle Le Royal, Av. Jean Cordier. Beurs.
10-11/9	F	**SAINT-YVI (29).** Maison des Associations. Beurs.
11/9	D	**AUGSBURG.** Reischlesche Volkshochschule, Alter Postweg 86a. <rlaubenbacher@aol.com>
11/9	D	**BAD HOMBURG.** Volkshochschule, Elisabethenstr. 4. 10-17 h. Beurs (M-F).

Gebruikte afkortingen : ***M mineralen F fossielen J juwelen***
S schelpen E edelstenen MM micromounts

Hoewel deze beurzenkalender met de grootste zorg wordt samengesteld neemt de redactie van Geonieuws geen enkele verantwoordelijkheid met betrekking tot de juistheid van de gegevens. Vooraleer een reis te ondernemen om een beurs te bezoeken raden wij U aan contact op te nemen met de organisatoren of de gegevens op een andere manier te verifiëren. Gegevens m.b.t. de organisatoren van beurzen kan U in de meeste gevallen bekomen bij het secretariaat of de redactie van Geonieuws, liefst per e-mail.

Jaaroverzicht 2004

Paul Van hee, Ludo Van Goethem en Hugo Bender

1. Inleiding

Grote verwachtingen hadden we voor 2004. Inderdaad, Minerant 2003 was een onverhoopt succes dank zij ieders inzet. De hoop om hetzelfde te kunnen evenaren voor 2004 met de overschakeling naar Antwerp EXPO was dan ook groot. De finale resultaten waren echter iets minder. Maar ja, tweemaal verhuizen op 2 jaar tijd is daar zeker niet vreemd aan. Spijtig want iedereen vond deze laatste locatie wel de beste uit praktisch standpunt gezien. Goede bereikbaarheid voor standhouder en publiek, toegankelijkheid in zijn geheel. De lokale faciliteiten voor de organisatoren zijn er ook uitstekend. Wij hopen door een continuïteit in het gebruik van deze locatie tot betere resultaten te komen de volgende jaren.

De sluiting van zaal “Reinaert” voor het beleggen van vergaderingen door verschillende verenigingen verplichtte ons uit te kijken naar een andere locatie. De heemkundige Kring “De Drie Rozen” in ’s Gravenwezel werd bereid gevonden ons te ontvangen voor vergaderingen. Deze verandering had géén noemenswaardige invloed op de aanwezigheid van de bezoekers.

2004 was het jaar waarin we afscheid hebben moeten nemen van enkele trouwe leden en van sommige van hun familieleden die overleden zijn. Langs deze weg bieden we nogmaals ons medeleven aan, aan de getroffen families.

Het was ook het jaar van de veranderingen waarbij enkele taken werden overgedragen aan “nieuwelingen”. Zo werd de Minerant-standhouders-administratie, die tot hiertoe door Albert Vercammen werd uitgevoerd, overgedragen aan Guido Cornelis, terwijl de verantwoordelijkheid voor de bibliotheek van Mon Schuybroeck naar Etienne Mans werd overgedragen. Verder slaagden wij erin een “oud”-lid terug actief in te schakelen. Eddy Vervloet gaat er samen met Herwig Pelckmans voor zorgen dat er minstens 2 uitstappen per jaar worden georganiseerd.

Langs deze weg dank ik iedereen die al die jaren actief aan ons verenigingsleven heeft deelgenomen en wens ik de nieuwelingen veel succes toe voor de toekomst.

2. Leden

Eind december 2004 bedroeg het ledenaantal 284. Het blijft over de jaren heen een constante op kleine schommelingen na.

3. Personalia

In 2004 hadden we spijtig genoeg te veel overlijdens te noteren bij onze leden :

Marcel Staut op 3 maart
René Tanner op 29 april
Gust Boxstaens op 9 mei
Louis Mariën op 10 september
Henri Warlet op 16 oktober

en ook in de familiekring van onze leden :

Clemence Heyndrickx, grootmoeder van Guido Cornelis
Caroline Bachot, moeder van André Jacquet
Lisette Dauw, echtgenote van Jan Vandezande

en bij onze trouwe Minerant-standhouders : Johan Muizebelt.

Gelukkig was er ook positief nieuws, met de geboorte van Glen, eerste kindje van Tine en Chris Van Liefferinge-Dillen en kleinkind van Ria en Rik Dillen !

4. Vergaderingen

4.1. Ledenvergaderingen

Er werden 8 ledenvergaderingen gehouden in het lokaal “Op Sinjoorke” in de Jeugdherberg te Antwerpen, telkens met lezingen, voorafgegaan van een ruiluurtje, aanbod van de maand, bibliotheekraadpleging en vele informele contacten. De decembervergadering ging zoals de voorgaande jaren door in de Universiteit Antwerpen (Groenenborgerlaan). Er waren 65 tot 100 aanwezigen. De opkomst bij de vergaderingen in Sint-Job blijft ook op een stabiel peil, met zo’n 20 tot 40 personen. Vanaf september gingen deze vergaderingen door in lokaal “De Drie Rozen” in ’s Gravenwezel.

4.2. Statutaire algemene vergadering

Deze vond plaats op 13 februari 2004.

4.3. Lezingen

De lezingen gehouden tijdens de ledenvergaderingen boden een wereldomspannende reeks onderwerpen aan. In het lokaal “Op Sinjoorke” stonden op het programma :

9 januari	Mineralen herkennen	Paul Tambuyser
13 februari	De nieuwe geologische kaart van België	Piet Laga
12 maart	Minerals and ore findings in Eastern Liguria	Marco Marchesini
9 april	De Andes	Eddy Van der Meersche
11 juni	Mineralen op de tast	Herwig Pelckmans
10 september	Mineralen zoeken in Spanje	Pierre Rondelez
8 oktober	Emmelberg, Löhlei, Graulei	Ko Jansen
12 november	Systeem aarde	Manual Sintubin
10 december	- Fluorescentie in Erongo toermalijn - Pu'u O'o en Piton de la Fournaise - De goldrush van Klondyke	Axel Emmermann Rik Dillen Guido Cornelis

De lezingen in lokaal “Reinaert” in St Job en vanaf september in lokaal “De Drie Rozen” in ‘s Gravenwezel :

2 januari	Tasmanië	Paul Van hee
6 februari	De slakkenmineralen van Lavrion	Ko Jansen
5 maart	De beurs in Tuscon Montmorilloniet, oorzaak van vorming en van verval van Analciem ui de Fieldwick’s Quarry in Tasmanië, Australië. Fluorescentie in schörl	Rik Dillen Paul Van hee Axel Emmermann
2 april	Vulkanen	Henk Noot
5 juni	Jaarlijks MKA-etentje	
3 september	Determinatie avond in het nieuwe lokaal "De drie Rozen"	
1 oktober	Digitale fotografie	Paul Mestrom
5 november	Sweet Home Mine	Bryan Lees
3 december	Mineralenkwis	Ludo Van Goethem

Voor de eerste maal werd een practicum “Microchemische analyse van mineralen” georganiseerd op 20 oktober in de lokalen van de Universiteit Antwerpen. Het enthousiasme van de “studenten” noopt tot een vervolg in 2005 !

4.4. Mineralen van de maand

Er werden 9 mineralen van de maand aangeboden tijdens de vergaderingen in zaal "Op Sinjoorke". Er werd voor een gevarieerd aanbod gezorgd. Deze mineralen werden in Geonieuws in detail beschreven :

januari	eastoniet	Johan Maertens
februari	bakeriet	Rik Dillen
maart	osarizawaiet	Rik Dillen
april	deeriet	Rik Dillen
juni	turkoois	Rik Dillen
september	tripliet	Rik Dillen
oktober	sigloiet	Rik Dillen
november	richelsdorfiet	Rik Dillen
december	adamiet	Rik Dillen

4.5. Raad van Bestuur

De raad van bestuur vergaderde op 1 februari 2004 ter voorbereiding van Minerant 2004, en op 12 december 2004. Daarnaast zijn er de geregelde contacten op de vergaderingen en per elektronische post.

4.6. Werkgroepen.

4.6.1. Edelsteenkunde, leiding P. Tambuyser

In 2004 werd er vergaderd, zoals steeds in de Ommeganckstraat. De practicum-babbeluurtjes over edelstenen blijken van groot belang te zijn.
Tijdens 9 vergaderingen werden de volgende onderwerpen besproken:

10 januari	Practicum
14 februari	Fluorescerende edelstenen
13 maart	Practicum
10 april	Goudsmeden
12 juni	Dichroscoop maken
11 september	Practicum
9 oktober	Kristallen groeien
13 november	Practicum
11 december	Practicum

Tijdens Minerant verzorgde de werkgroep traditioneel een identificatiestand voor edelstenen. Wie zijn edelsteen wilde of durfde laten keuren kon daar terecht.

4.6.2. Fluorescentie, leiding Axel Emmermann

Ter gelegenheid van Minerant werd een fluorescentie-stand geconstrueerd waarin een tentoonstelling werd gehouden van fluorescerende mineralen. Drie thema's waren te bekijken:

1. Een kast voor beginners met uitsluitend lange golf UV.
2. Een kast met korte golf mineralen en tenebrescentie
3. Een kast met 4 verschillende golflengten UV demonstreerde de verschillende reacties van sommige mineralen.

4.6.3 Technische Realisaties, leiding Axel Emmermann
Constructie van twee fluorescentie display kasten voor de tentoonstelling fluorescentie tijdens Minerant en het Wetenschapsfeest in Hasselt.

5. Minerant

Minerant was op 8 en 9 mei aan de 29ste editie toe. De verhuis naar Antwerp Expo (Bouwcentrum) was een schot in de roos waarover de standhouders, bezoekers en organisatie eensluidend enthousiast waren. De fluorescentietentoonstelling was voor vele bezoekers een ware openbaring. De tentoonstelling omtrent de gestolen maanstenen story wist zelfs ATV te lokken.
Na Minerant 2004 gaf Albert Vercammen de verantwoordelijkheid voor de Minerant-standhouders-administratie door aan Guido Cornelis. Op de vergadering in juni werd Albert voor zijn jarenlange inzet voor Minerant in de bloemetjes gezet.

6. Tentoonstellingen

De medewerking aan de ANKONA beurs op 14 februari in het provinciegebouw liet toe contacten te leggen met de andere verengingen in Antwerpen die zich op allerlei aspecten van de natuur toeleggen.
Op 22-24 oktober nam MKA deel aan het Wetenschapsfeest in de Grenslandhallen in Hasselt. Circa 15000 bezoekers bezochten er de stand ! Met dank aan KVCV voor de sponsoring.

7. Geonieuws

Dit jaar zorgde redacteur Rik Dillen voor 256 pagina's Geonieuws. Geonieuws was goed voor 32 redactionele artikels van 11 auteurs.

8. Dienstverleningen

8.1. Excursies
Dit jaar werd een reis van 3 weken naar Zuid-Afrika georganiseerd waaraan door 20 leden werd deelgenomen.
Via de onderlinge contacten van de leden waren er vele eendags-excursies.
Een nieuwe verantwoordelijke, namelijk Eddy Vervloet, zal in 2005 samen met Herwig Pelckmans voor de organisatie van de excursies zorgen.

8.2. Bibliotheek
De bibliotheek stond in 2004 nog steeds volop in de belangstelling van onze leden. Tijdschriften en boeken werden veelvuldig ontleend onder het discrete oog van Mon Schuybroeck en zijn 'staf'. In juni gaf Mon de fakkel door Etienne Mans, die sindsdien de bibliotheek met groot enthousiasme onder zijn hoede heeft. Op de juni vergadering werd ook Mon voor zijn jarenlange inzet in de bloemetjes gezet.

8.3. Apparatendienst
De uitleendienst heeft 3 ultrasoonbaden, 3 steenbrekers, 1 microscoop en 2 geigertellers ter beschikking.

8.4. Samenaankoop
Zoals vorig jaar heeft Mario Pauwels deze dienst waargenomen. Het bestelde materiaal bracht hij op aanvraag mee naar de vergaderingen.

8.5. Adressenbestand Minerant
Het adressenbestand (uitnodigingen voor Minerant) werd weer door Regina Tambuyser geactualiseerd. Het bestand omvat meer dan 4000 adressen van mineralenverzamelaars en/of

geïnteresseerden in mineralen. Al deze belangstellenden krijgen een uitnodiging voor Minerant thuis gestuurd en op die manier verzekeren we Minerant van een talrijk geïnteresseerd publiek. Niet meer weg te denken voor de publiciteit voor Minerant is natuurlijk het Internet.

8.6. Internet

De aanwezigheid van MKA op het Internet, door Paul Tambuyser gestart en steeds verbeterd, dateert van mei 1995. Sindsdien hebben we onze eigen informatie pagina's op het WWW (World Wide Web). Via het WWW bieden we, in de vorm van tekstpagina's, inlichtingen aan over onze vereniging en haar activiteiten en verwijzen we naar andere mineralogische informatie op het internet.
De e-min discussiegroep biedt een forum voor nederlandstalige mineralogische informatie uitwisseling en de Virtual Quarry is een internationale voltreffer voor wie mineralen en aanverwanten zoekt of aan te bieden heeft.

9. Externe relaties

9.1. Andere verenigingen

Dit jaar werden volgende MKA'ers bij andere verenigingen gesolliciteerd voor voordrachten:

- "Fluorescentie", Nautilus, Axel Emmermann
- "Mineralen determineren", Kring Amstelland, Amsterdam, 05/10/2004, Paul Tambuyser
- "Mineralen Herkennen", Kring Friesland, Leeuwarden, 21/10/2004, Paul Tambuyser
- "Chemische formules", Geode, Zwijndrecht, Nederland, 20/10/2004, Rik Dillen

9.2. Raad van Aardwetenschappen.

MKA is lid van de "Raad van Aardwetenschappen" die de samenwerking tussen de Belgische mineralen en fossielen verenigingen tracht te stimuleren en een forum wil zijn naar de overheden en groevenuitbaters om de belangen van onze hobby te verdedigen. De vereniging Lithos uit Harelbeke is momenteel voorzitter van de RAW.

9.3. Culturele raden

De MKA is aangesloten bij de culturele raad van de Provincie Antwerpen, die ons een jaarlijkse subsidie bezorgt.
De MKA blijft eveneens nog steeds aangesloten bij het "Contactcomité van de Kringen voor Natuurstudie en Natuurbehoud". Dat laat ons toe gebruik te maken van het lokaal, Ommeganckstraat 26, Antwerpen, a rato van twee zaterdagen per maand voor de vergaderingen van de werkgroepen. Zeer binnenkort zullen we dit lokaal helaas moeten ontruimen wegens uitbreidingsplannen van de ZOO.

9.4. Andere

De MKA dankt ook het personeel en de directie van de Vlaamse Jeugdherbergcentrale waar we maandelijks mogen vergaderen.

10 Besluit

Wij hopen dat de veranderingen met betrekking tot de herverdeling van taken en de nieuwe locatie voor Minerant de MKA een zekerheid zal geven voor de continuïteit voor de werking van onze vereniging en hopen op een uitstekend Minerant 2005.

Paul Van hee, voorzitter
Hugo Bender, secretaris, en Ludo Van Goethem

Financieel overzicht : budget dat voorzien was voor 2004, financieel resultaat voor het jaar 2004, en het budget voor 2005.

		Budget 2004		Boekhouding 2004		Budget 2005	
Nr.	Kostenpost	in	uit	in	uit	in	uit
0	Saldi vorig jaar	19048,82		19048,82		19535,02	
00	Intresten+beheer				29,37		
1.1	Minerant N=	7500,00		5690,80		7500,00	
1.2	Minerant N+1			2384,62			
2,1	Fluorescentie		750,00		99,22		250,00
2,2	Edelstenen		500,00		27,70		1000,00
2,3	Website				661,83		
3	Aank. toestellen						
4	Secretariaatskosten		620,00		533,73		600,00
5	Verzekeringen		350,00		239,04		350,00
6	Huren		2200,00		2819,33		2200,00
7	Vergaderingen alg				224,90		130,00
7,1	Vergad. Antwerpen		400,00		716,83		750,00
7,2	Vergad. St.-Job		160,00		159,16		150,00
7,3	Sprekers		1000,00		550,00		1000,00
8	Geonieuws		8500,00	233,96	6323,40		8500,00
8,1	Verzendingskosten				1487,26		
8,2	Boeken Brogne/GN			155,00			
10	Uitstappen						
11	Belast + Subsidies			1689,02	1672,82		
12	Alg onkosten+RAW				34,00		
13	Min van de maand			107,80			
14,1	Lidgelden N=	6500,00		1814,25		6500,00	
14,2	Lidgelden N+1			5646,00			
20	Bib. Allerlei				10,76		
21	Bib. Tijdschriften		1500,00		695,83		1500,00
22	Bib. boeken		500,00		294,31		500,00
23	Bib. St.Job		200,00		181,76		150,00
30	Doosjes etc				474,00		
	Totalen excl. 0... 000	14000,00	16680,00	17721,45	17205,88	14000,00	17080,00
	Saldi		-2680,00		515,57		-3080,00
	Totalen incl. 0 ... 000	33048,82	16680,00	36770,27	17235,25	33535,02	17080,00
	Saldo per 31/12/..		16368,82		19535,02		16455,02

Tijdschriften

* **GEOLOGY TODAY** 20(5), 10.04

170-171 Montserrat
171- 172 Mount Fuji (Japan)
181-184 Letters from volcanoes
189-193 Tenerife - the big pyramid
194-200 The spinels

* **NAUTILUS INFO** 29(3), 11.04

51-64 Fort Drum crystal mine, Okeeckobee, Florida

* **LITHORAMA** 31(9), 11.04

1-2 Les bonnes diagnoses
5 Sortie par Mons et par Vaulx

* **GEMMA** 12(2), 10.04

6-8 Mineralen zoeken op Sicilië ***[Axel Emmermann]***
9-18 Nieuwe ontwikkelingen bij robijnen en saffieren
19-27 Saffier

* **FACETTEN** 37(4), 08.04

8-41 Meteorieten

* **STEIN** 31(3), 09.04

3-23 Mineralene i sulitjelma kobbergruver, Fauske
23-25 Overingeniør Fredrik Carlson (1868-1956)
26-33 Prehnittfunnet på Siso-anlegget I Sørfold
42-47 Surtsey - vulkanøya som dukket opp I fra havet

* **AMERICAN MINERALOGIST** 89(8-9), 09.04

* **ROCKS AND MINERALS** 79(6), 12.04

378-400 Fluorite from the Northern Pennines orefield, England
402-405 Stolzite, Ste-Lucie mine, Ste.-Léger de Peyre, Lozère, France
409- 411 The Keller Lake pegmatite, Waupaca County, Wisconsin, a new site for gadolinite-(Y)
413-414 A response to "The nomenclature debacle"
415-417 Growth hillock
419 Dalton B. Prince (1920-2004)
420-421 F. John Barlow (1914-2004)

* **MINERALIEN WELT** 15(6), 12.04

12-13 Briefmarken-News
14-15 Clara-News für Micromounter
16-20 Hydrogrossulare sowie einen Neufund des seltenen Hydrogranats Katoit vom Bellerberg, Eifel
21-34 Auf Mineraliensuche in Vorarlberg
35-37 Grossartiger Amethyst-fund im Mörchnerkar, Zillertal (Oostenrijk)
38-45 Ein Neufund grüner Edelberylle aus Luumäki, Karelien, Finnland
46-57 Das Scheelit-Beryll-Kassiterit-Fluorit-Vorkommen von Huya-Zibeisha, Pingwu, Sichuan, China
58-61 Ein interessanter Neufund von Brookit aus Baluchistan, Pakistan
63-72 Achat Magazin

* **MINERAL. TIJDSCHRIFT** 35(3), 05.04

49 Posnjakiet, Wolfach, groeve Clara

* **MINERAL. TIJDSCHRIFT** 35(4), 06.04

67 Chalcotrichiet, Wolfach, groeve Clara
68-82 Lybisch woestijnglas : onbereikbaar ?

* **MINERAL. TIJDSCHRIFT** 35(5), 08.04

90 Scorodiet, Wolfach, groeve Clara
91-100 Lybisch woestijnglas : onbereikbaar ?

* **MINERAL. TIJDSCHRIFT** 35(6), 11.04

114 Ba-pharmacosideriet, Wolfach, groeve Clara
115-123 Lybisch woestijnglas : onbereikbaar ?

* **FACETTEN** 37(5), 10.04

14-15 Zoektocht naar mineralen in Duitsland
16-19 Alexandriet

* **GEODE** 29(4), 09.04

6-7 Excursie naar Sauerland (5/2004)
7-16 Giftige elementen in mineralen
16-20 Pyriet

* **MINERAL NEWS** 20(11), 11.04

1-3 Philadelphia museum attempts to liquidate historic mineral collection
1/4-5 History of mineralogy at the Academy or Natural Sciences, Philadelphia
6-8 Fluorescent minerals of the Khibiny-Lovozero alkaline complex, Kola Peninsula, Russia
12-13 A tribute to Jay Lininger from his many friends
14-15 Response to "Hemimorphite and willemite from the Santa Eulalia District, Chihuahua, Mexico"

* **MINERAUX ET FOSSILES** 30(333), 11.04

5-9 Occurrences de corindon en Bretagne
25-29 Au Québec, les plus vieilles roches volcano-sédimentaires de la planète

* **DER AUFSCHLUSS** 55(6), 12.04

323-331 Schwerminerale und Gold aus den Steinbrüchen Rohdenhaus bei Wülfrath (Niederbergisches Land) und Becke-Oese bei Hemer (Sauerland)
332-336 Ein neues Pb-Cu-Bi-Oxysulfid von der Grube Clara im mittleren Schwarzwald
337-368 Der Basalt der Bramburg bei Adelebsen und seine Mineralparagenesen
369-372 Uruguay-Achate aus den Euganeischen Hügeln
373-379 Neue Mineralfunde aus dem Münstertal und Umgebung im südlichen Schwarzwald
381-384 Mineralogische Notizen (Pfaffenberg, Sachsen-Anhalt - Serpierit, Posnjakit, Gips ; Radautal, Harz - phillipsit ; Ramsbeck, Sauerland - F-apatit; Grüneau, Schutzbach, Siegerland - Ag ; Wildermann, Müsen - smithsonit, parnauit ; Lavrion, GR - sclarit)

* **LAPIS** 29(10), 10.04

6-8 Sainte-Marie-aux-Mines 2004
9-11 Kleinit
13-15 Turmalin, Beryll und Saphir aus der Oberpfalz
16-25 Kaktusquarze aus Südafrika
26-31 Rosafluorit und Morion vom Frunthorn, Valser Tal, Schweiz
32-36 Calcit aus Florida : die Fort Drum Crystal mine ***[Georges Claeys]***
37-42 Lagunas, Mexiko (agaat)
43-44/53-59 Opal aus Honduras

* **GEODE** 29(6), 11.04

15-20 Sierra de Cartagena

* **SCHWEIZER STRAHLER** 4/2004, 12.04

4-5 Fadenquarze aus einer Kluft im Triftgletschergebiet
6-10 Quarzkristallen aus der Kluft am Zinggenstock
11-17 Strontiodresserit
18-22 Ein paar Strahltage im Etzlital

* **MINERALIENFREUND** 42(4), 11.04

1 Zirkon
10-12 Schönheit der Kristalle
13-15 Cannilloit (Amphibol)
16-19 Feldspat als Edelstein
20 Was sind Farbzentren ?

* **AGAB MINIBUL** 37(9), 11.04

193-199 Le diamant
200-206 Championnat de Belgique d'orpaillage
207-209 Succès en Australie de l'Ouest

* **LAPIS** 29(11), 11.04

8-11 Harmotom
13-16 Neufunde aus Pakistan und Afghanistan
17-23 Chalcedon-Pseudomorphosen aus Rheinhessen
24-28 Praktische Mineralienfotograhie für Sammler
29-40 Die Mineralien vom tête des Econduits, Wallis, Schweiz
41-43 Gonnardit aus dem Sächsischen Erzgebirge und aus Ostbayern

* **MINERALOGICAL RECORD** 35(5), 10.04

362-365 In memoriam (John Barlow, Jean-Pierre Cand, Norman Pellman, Fred De Vito, Edward Oyler)
369-404/419-420 Green monster Mountain, Prince of Wales Island, Alaska
405-418 Alpine Milarite

* **EUR. J. MINERALOGY** 16(1), 02.04

151-162 Alumino-magnesiohulsite, a new member of the hulsite group, in kotoite marble from east of Verkhoyansk, Sakha-Yakutia, Russia
163-170 Calcio-andyrobertsite-2O : its description, crystal structure and relation with calcio-magnesioandyrobertsite-1M
171-176 Gramaccioliite-(Y), a new mineral of the crichtonite group from Stura Valley, Piedmont, Italy
177-184 Magnesiosadanagaite, a new member of the amphibole group from Kasuga-mura, Gifu Prefecture, central Japan
185-190 Cerchiaraite and Ca-bearing noelbensonite from Woods mine, NSW, Australia
191-196 Nomenclature of amphiboles : additions and revisions to the IMA's amphibole nomenclature

* **FACETTEN** 37(6), 12.04

10-25 Excursie Polen 2004

* **EUR. J. MINERALOGY** 16(3), 06.04

533-544 Filatovite, a new mineral species from the bachik volcano, Kamchatka peninsula, Russia
545-550 The crystal structure of paranatrolite

* **EUR. J. MINERALOGY** 16(4), 08.04

619-630 The provenance of "Red Marble" monuments from the 12th-18th centuries in Hungary

* **EUR. J. MINERALOGY** 16(5), 09.04

789-800 Opals from Slovakia ("Hungarian" opals) : a re-assessment of the conditions of formation
835-838 Museumite, $Pb_5AuSbTe_2S_{12}$, a new mineral from the gold-telluride deposit of Sacarîmb, Metaliferi Mountains, western Romania
839-856 Lead-antimony sulfosalts from Tuscany (Italy). VI Pellouxite, a new oxy-chloro-sulfosalt from Buca della Vena mine, Apuan Alps

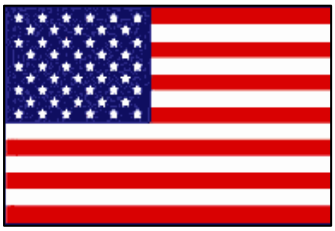

Tucson 2005 deel 2

De Main Show

Herwig Pelckmans

Wat veel mensen al vergeten zijn, is dat in Tucson alles in feite begonnen is met de organisatie van een (destijds) kleine mineralen- en fossielenbeurs door de plaatselijke rockhounds-club - de Tucson Gem and Mineral Society - in 1954. Vorig jaar was dan ook de 50ste verjaardag van de Tucson Gem and Mineral Show, met o.a. een speciale editie van de MR voor gevolg (de “50-Year History of the Tucson Show”; special supplement to the Mineralogical Record, 2004; uiteraard ook in de MKA-bib te vinden).

De laatste jaren zijn de satelliet-shows (in de motels en tenten) echter steeds vroeger en vroeger begonnen, met als gevolg dat er nu al zo'n 20 dagen zitten tussen het begin van de motel-shows en de opening van de eigenlijke Main Show. Voor vele buitenlandse mineralenhandelaars die enkel komen om hun voorraad in te slaan, is dit een te lange periode om in Tucson te blijven. Die keren dan ook huiswaarts zonder de Main Show een blik waardig te gunnen, en dat is in feite mineralogische heiligschennis; vooral als je beseft wat ze daardoor missen. Sinds 1972 gaat de Main Show door in het Tucson Convention Center, een prachtig complex gelegen in het centrum van de stad. Qua afmetingen is deze beurs te vergelijken met een sporthal ter grootte van een voetbalveld, met in één van de hoeken het Antwerpse Sportpaleis eraan gekoppeld. Het leeuwendeel van al die beschikbare ruimte wordt uiteraard ingenomen door handelaars, die mooi ingedeeld zijn in enerzijds juwelen en anderzijds mineralen, fossielen, meteorieten, boeken en dergelijke. Toch blijft er nog heel wat ruimte over voor tentoonstellingskasten (= display cases), die elk jaar weer de duizenden bezoekers weten te boeien.

Iemand zei me ooit dat je de Main Show eigenlijk het beste kan vergelijken met een tijdelijk mineralenmuseum van wereldklasse, en ik kan dit enkel beamen. Inderdaad, de meest gerenommeerde musea tonen hier hun beste specimens. Maar niet alleen musea-materiaal komt aan bod; ook handelaars en privé-verzamelaars van over de hele wereld krijgen de mogelijkheid om op deze beurs een display case te vullen. Het resultaat is de dubbele rij kasten, die zich centraal in het beursgebouw bevindt. Het bekijken van de inhoud van al deze kasten neemt al snel ettelijke uren in beslag, zeker als je de tijd neemt om ze goed te bekijken. Hét stuk van de show, waar iedereen ongelovig naar stond te kijken - onderwijl zich in de arm knijpend om te zien of men toch niet aan het dromen was - was ongetwijfeld de

🡐 Hét stuk van de show : een smaragd van 1869 karaat van Hiddenite, North Carolina (USA)

smaragd van Hiddenite, North Carolina (USA). Volgens de informatie op het bijhorende label werd dit specimen gevonden in 2004 door de firma "North American Emerald Mines" (NAEM). Andere bronnen op het web vermelden dat het specimen reeds ontdekt werd op 11 december 2003. De smaragd zelf weegt niet minder dan 1869 karaat en bestaat in feite uit twee hexagonale prisma's die grotendeels in elkaar gegroeid zijn (zie foto). De kristallen zijn ongeveer 10 cm lang en ongeveer 3cm breed, met een typische smaragdgroene kleur, de kristalribben wat afgerond, op een matrix van witte albiet- en grijze muscovietkristallen. Kortom, een specimen waar je stil van wordt, al dan niet door de hartstilstand bij het zien ervan ! Niet toevallig werd het "presented by the Houston Museum of Natural Science" (dat de naam heeft één van de mooiste mineralenverzamelingen ter wereld te herbergen). Volgens James Hill, de directeur van de firma NAEM, verbetert deze vondst het record van "de grootste smaragd ooit gevonden in de Verenigde Staten". Dat record stond op naam van een smaragd van 1686 karaat, die gevonden werd ... op dezelfde vindplaats in Hiddenite, NC ! Hoog tijd om daar met de MKA te gaan kappen !

Andere specimens die ongetwijfeld de bloeddruk van de Amerikaanse rockhounds de hoogte injoegen, waren enkele mooie aquamarijnen. Hmmm, zal u ongetwijfeld zeggen - uitgesproken met een sceptische ondertoon - da's niet bepaald nieuw of speciaal, aqua's zie je tegenwoordig op elke beurs, van Afghanistan, Pakistan, Namibië ... denk bijvoorbeeld maar aan de affiche van de beurs van Sainte Marie aux Mines. Juist ja, niets bijzonders, ware het niet dat deze kristallen gevonden werden in de zomer van 2004, op een hoogte van meer dan 4300 meter, op de klassieke vindplaats van... Mount Antero, Colorado ! Zeer esthetische specimens van prachtige, blauwe, heldere, hexagonale prisma's van aquamarijn tot zo'n 15 cm lang en 1.5 cm breed, op een matrix van witte veldspaatkristallen, vergezeld van vrij grote, pekzwarte rookkwartskristallen; een ware lust voor het oog ! Het hoeft dan ook geen betoog dat, bij het zien van de herkomst van deze specimens, menig Amerikaan naar adem begon te snakken. Wie deze steentjes gevonden heeft, is voorlopig (nog) niet bekend. Wel was geweten dat deze "finest matrix aquamarine specimens ever found in North America" eventueel een nieuwe eigenaar zochten via de mensen van Collectors' Edge.

Eén van de mooiste displays was die van Irv Brown, een (ongetwijfeld gefortuneerd) verzamelaar uit San Diego, California. De specimens uit zijn collectie waren stuk voor stuk uiterst esthetisch en vrij groot voor het mineraal in kwestie en in die kwaliteit. Enkele zaken die me in het oog sprongen waren bv.

- een hexagonaal, tabulair morganietkristal van edelsteenkwaliteit, op een matrix van albietkristallen, van de White Queen Mine, Pala, California... een dieproze joekel van 6 cm in een hagelwit nest van zo'n 15 cm diameter, prachtig gewoon !
- een topaaskristalletje van Ghundao Hill, Katlang, Pakistan (een vindplaats gekend voor zijn buitengewone roze topazen): zo'n 6 cm lang, 1 cm breed, diep roze, gem quality, en mooi centraal op z'n matrix.
- ongelooflijke wulfenietkristallen van Tsumeb, Namibië (donker amberkleurige, tabulaire kristallen tot zo'n 4cm ribbe),
- een waaier van zo'n 6 à 7 cm van (de waarschijnlijk grootste) diepgroene (want koperhoudende) adamietkristallen van dezelfde vindplaats,
- één van de mooiste rode berylspecimens ter wereld, van de Wah Wah Mountains, Beaver County, Utah, met een gemmy crystal van zo'n 3cm lang en bijna 2cm diameter, in associatie met enkele kleinere, even dieprode berylletjes, op de typisch witte rhyolietmatrix.

Met het rustig bewonderen van deze kast alleen al was je al een hele tijd zoet; alleen, er waren nog zóvéél meer displays te bekijken ! Elk jaar is er immers ook een hele reeks van educatieve displays. Naast privé-verzamelaars zijn het vooral de musea die deze groep uiterst interessant maken. Vermits het thema van de Main Show dit jaar "Mineralen van China" was, waren er uiteraard verschillende kasten gevuld met de prachtigste specimens uit dit nieuwe mineralenmekka. Maar ..."china" staat in het Engels ook voor porselein, en dus was er één zeer leerrijk display dat het had over de "Minerals in china".

Tal van displays waren zó interessant dat ze in feite meer aandacht verdienden, dan ik hen kon schenken. In een poging om ook later nog eens te kunnen genieten van de schoonheid en de massa informatie die de displays boden, heb ik dan maar de inhoud van de meeste kasten gefotografeerd. Met dat werkje alleen al was ik zo'n 2 uur bezig… Nog enkele noemenswaardige toppers waren: Calcite of China, Barite of China, Minerals of Mars, Zeolites of North Carolina, Collectable clues to the origins of agate and jasper, en uiteraard diverse Minerals of China.

Eén bolleke (links), of twee (rechts) ?

Leuk gevonden én tentoongesteld was dan weer "One scoop … or two?" (= één bolletje ijs … of twee?), een verzameling van uitsluitend bolvormige kristalaggregaten (zie foto's). Het Houston Museum of Natural Science had ook nog een kast gevuld met specimens van de vroegere Barlow Collection. Dé aandachtstrekker in die vitrine was ongetwijfeld het toermalijnspecimen dat diende als model voor een Amerikaanse postzegel. Een foto van deze steen siert ook de omslag van het boek over de F. John Barlow Collection, en eerlijkheidshalve moet ik bekennen dat ik wat teleurgesteld was toen ik het stuk uiteindelijk "in levende lijve" zag. Op de foto is het specimen veel mooier!

Een ander display dat echt opviel, was dat van een jeugdige fossielenverzamelaar (zie foto). Die had al zijn recente aanwinsten netjes uitgesteld, met de vermelding van wat het was, waar het vandaan kwam en of het zelf gevonden, gekregen of gekocht was. Verder had hij de zij- en achterwanden van de kast netjes behangen met allemaal zelfgemaakte tekeningen met geologische taferelen (dino's, vulkanen, etc.). Een prachtig initiatief, een hele prestatie, en iets om apetrots op te zijn, zowel voor de kleine als voor zijn ouders !

🡐 De grootste aquamarijnen van Mount Antero, Colorado (USA)

In schril contrast met het bovenstaande, was een veel gehoorde opmerking op de beurs: "Wat een prijzen! Hoe kan een jeugdig verzamelaar zich in godsnaam nu nog iets aanschaffen, als alles zo duur is?". Het is inderdaad een feit dat je de laatste jaren op deze beurs al héél hard moet zoeken om überhaupt nog iets te vinden van (of onder de) 5 dollar. Op zich is dit in feite een betreurenswaardige evolutie: hoe kan je de jeugd nu motiveren om een verzameling aan te leggen, als al die mooie steentjes op een beurs veel te duur zijn? Overigens, een algemene regel is hier: hoe aantrekkelijker (mooier, esthetischer) het specimen, hoe hoger de prijs; onafgezien van het feit of het mineraal in kwestie zeldzaam is of niet. Fluoriet is daar in feite een schitterend voorbeeld van; de prijzen die men hier de laatste jaren durft te vragen voor bepaalde (Engelse) specimens swingen gewoon de pan uit. Nee, als we dit vergelijken met onze eigenste Minerant en de prijzen die daar gehanteerd worden, hoeft er bij ons echt niet geklaagd te worden !

See you next Tucson !

Mineralenbeurs Bologna 2005

Eddy en Karina Vervloet

De Bologna Mineral Show vindt jaarlijks plaats in het ‘ Palazzo dei Congressi ‘ van Bologna, aan de rand van de stad. Uiteraard namen wij de afslag aan de verkeerde kant van Bologna en moesten dus de hele stad doorkruisen, temidden van een bende Italianen die hun reputatie in het verkeer alle eer aandeden…

De beurs opende met een tentoonstelling in een tiental displays, met dit jaar als thema "Goud, zilver en koper, de edele metalen". Een ronduit schitterende expositie met uitsluitend stukken van museumkwaliteit. Vuistgrote specimens, begroeid met prachtige goudschilfers en -kristallen, afgewisseld met prachtige sieraden uit het rijke Italiaanse verleden. Op zich een bezoek waard !

Op de show zelf boden zo'n 275 standhouders, aan meer dan 1000 meter tafel (jawel, een kilometer dus !), hun waar te koop aan : ruwweg driekwart mineralen, een kwart fossielen, met een minimum aan geslepen stenen, geen sieraden.
In de centrale hal stond de crème de la crème. Vitrine na vitrine met stukken die in de meest gerenommeerde musea niet zouden misstaan : veel edelstenen, toermalijnen, aquamarijnen en dies meer, enkele prachtige rhodochrosieten van de Sweet Home Mine, die we onlangs nog zagen op de dvd-vertoning op de maandelijkse vergadering van de MKA, bergkristallen van 50 centimeter, Chinese scheelieten van 10 à 15 centimeter.

Dit alles spijtig genoeg aan prijzen die enkel onze vrienden die jaarlijks afzakken naar de beurs van Tucson normaal zouden vinden. Even dachten we dat de prijzen hier nog in lires stonden, maar nee… Wij hielden hier wijselijk de vinger op de knip. Enkel bij een verdwaalde Zwitser, die zelf gevonden materiaal aanbood aan zachte prijzen, werd dapper ingeslagen.

Via een kunstig nagemaakte mijngang kwamen we terecht in een tweede hal, in een enorme tijdelijke "tent", waarin een kleine Minerant te vinden was, met materiaal vergelijkbaar met wat je op Belgische beurzen aantreft. Hier had men ook een kunstbeek met stromend water aangelegd, waarin je met een pan naar goudschilfers kon zoeken. Succes verzekerd bij de kleine mannen natuurlijk. Een attractie op zich !

Dan was er nog een verdieping, waarheen men, zo leek het toch, alle standhouders afkomstig uit plaatsen ten oosten van Rome had verbannen. Vooral Roemenen en Chinezen dus, en een enkele Indiër of Pakistaan. Vreselijk storend was hier wel dat deze jongens amper hun prijzen afficheren. Afdingen was uiteraard de boodschap !

Samenvattend was dit een beurs van hoog niveau. Alleen was het voor ons een teleurstelling dat we bitter weinig materiaal gevonden hebben dat we in België nog niet gezien hadden, zoals brookieten van een tweetal centimeter en schitterende naaldvormige erythrieten uit Marokko. Aan sappige prijzen uiteraard…

Kortom, ben je in Italië, dan is deze beurs een absolute must, maar om er speciaal 1200 kilometer voor te rijden is misschien wat overdone… ciao !

Mineraal van de maand
Ephesiet

Rik Dillen en Paul Van hee

Ephesiet is een tri-octaëdrische mica, en familie van o.a. margariet en bityiet. Schaller et al. (1967) beschreven het mineraal oorspronkelijk als een zgn. "Li-Na brittle mica", een soort onderverdeling tussen echte mica's en klei-mineraal-achtige mica's. Bailey S. et al suggereerden in 1980 om ephesiet onder te brengen bij de "échte" mica's, maar ook in de herziene nomenclatuur van de mica's vinden we ephesiet niet terug (Rieder M., 1998). Ook Strunz (2001) houdt in zijn "Mineralogical Tables" de "brittle mica group" nog netjes gescheiden van de "échte" mica's. In de Glossary of Mineral Species dan weer (Mandarino J., 2004) wordt ephesiet vermeld als een lid van de mica-groep.

Het rijtje mineralen in de volgende tabel (er zijn er nog meer) is zeer verwant met elkaar, en gelijkt qua eigenschappen ook sterk op elkaar.

margariet	$CaAl_2\square Al_2Si_2O_{10}(OH)_2$
bityiet	$CaLiAl_2BeAlSi_2O_{10}(OH)_2$
ephesiet	$NaLiAl_2Al_2Si_2O_{10}(OH)_2$
preiswerkiet	$NaMg_2AlAl_2Si_2O_{10}(OH)_2$
clintoniet	$CaMg_2AlAl_3SiO_{10}(OH)_2$

Hoe dan ook, het is een fyllo-silicaat, en of je het nu als een échte mica beschouwt of een verwant mineraal : het ziet eruit als een mica, en de structuur is een typische mica-structuur. J. Lawrence Smith beschreef al in 1851 (en verder in 1869) een natriumrijke mica van de korund-afzetting van Gumuch-Dagh, bij Ephesus, Turkije. Het mineraal geraakte in de vergeethoek, vooral omdat men achteraf had menen uit te maken dat het om een mengsel ging. Het mineraal kreeg terug volle aandacht toen het in 1931 beschreven werd van Postmasburg in Zuid-Afrika (Philips, 1931).

Ephesiet-kristal van 1 mm, vergezeld van hausmanniet en bixbyiet. Mancorp Mine, Gamagara Rigde, Postmasburg manganese field, Northern Cape Province, Zuid-Afrika. Foto en verzameling (copyright) Peter Schuerf. http://www.mineralienatlas.de/upload/0_Ephesit_Suedafrika_Peter.jpg

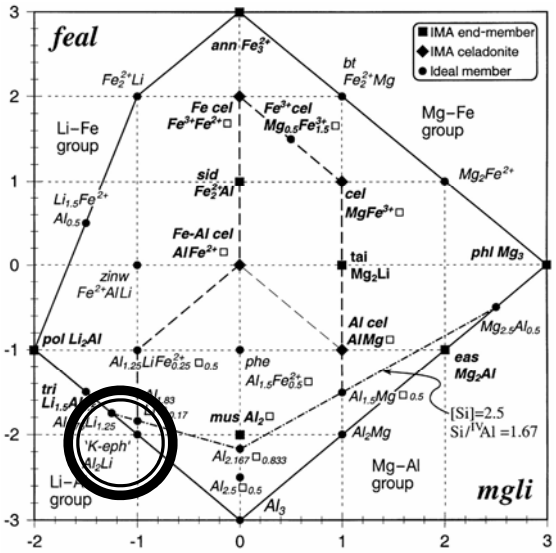

Eind-leden en ideale K-mica's weergegeven in functie van de concentratie aan Fe-Al ten opzichte van Mg-Li. "K-eph" in de figuur (aangeduid met een dubbele cirkel) is K-ephesiet, een ephesiet-variëteit met K i.pl.v. Na. Naar Tischendorf et al. (2004).

De analytische methodes waren toen al wat verder gevorderd, en men ontdekte al gauw dat de vroeger gevonden Li-gehaltes veel te laag waren. Dat gebeurde wel meer, want Li is nu eenmaal niet het gemakkelijkste element voor de analyticus. Daarenboven is dit soort mineralen bijzonder moeilijk in oplossing te brengen. Er was ook maar weinig materiaal beschikbaar voor analyse, en pas toen in de tweede wereldoorlog door M. Fleischer een grote hoeveelheid ephesiet aangetroffen werd op een stapel mangaanerts die op de kade lag in Baltimore, Maryland (en afkomstig was van Postmasburg) kon het echte werk beginnen. De analyses toonden duidelijk aan dat de formule $NaLiAl_2Al_2Si_2O_{10}(OH)_2$ was, wat neerkwam op een margariet waarin de substitutie van het tweewaardige calcium door het éénwaardige natrium gecompenseerd werd door Li-ionen in een octaëdrische coördinatie. Tischendorf et al. (2004) hebben bijzonder intensief gewerkt op de nomenclatuur en systematiek van de K-mica's, en hebben getracht de samenstelling van de mica's grafisch voor te stellen. Wie hierover alle details wil weten raadpleegt best de vermelde referentie via het Internet.

Ephesiet is triklien, pseudomonoklien (d.w.z. bijna, maar nét niet monoklien, wat in de praktijk betekent dat twee hoeken van het kristalrooster pas decimalen na de komma verschillen van 90°. De roosterparameters zijn : a = 5.12 Å, b = 8.87 Å, c = 19.11Å, α = 89.97°, β = 95.1°, γ = 89.96°, Z = 4. Er zijn twee polytypes bekend (wat te maken heeft met de opeenvolging van de stapeling van laagjes): $2M_1$ en 1M.

Ephesiet van de buurt van Postmasburg, Zuid-Afrika. Specimen 5 X 3 X 2 cm. Foto en copyright Gerdus Bronn.

Ephesiet-kristallen van Gloucester mine, Postmasburg, Noordelijke Kaapprovincie, Zuid-Afrika. Veldbreedte 1.3 cm. Foto en verzameling Shinichi Kato (copyright).

Ephesiet komt, zoals het een mica betaamt, voor als splijtbare bladerige aggregaten, soms boekvormig, in korrels tot ongeveer 15 mm groot. De kleur is zacht-roze tot bruin- of oranje-achtig met een typische parelmoerglans op de splijtvlakken. Het is halfdoorschijnend (dunne fragmenten kunnen goed doorzichtig zijn). Tweelingvorming komt frequent voor volgens [310] of [3-10]. De splijting volgens {001} is, alweer zoals een zichzelf respecterende mica betaamt, perfect, en het materiaal is vrij broos. De hardheid is 3.5 à 4 in de schaal van Mohs, wat vrij hard is in vergelijking met andere mica's. De densiteit is ongeveer 2.97.

Voor gegevens omtrent de themodynamische stabiliteit en geologische vormingsomstandigheden verwijzen we naar Chatterjee en Warhus (1984)

En dan de vindplaatsen :

- Gumuch-dagh, Efes (Ephesus), Izmir Province, Turkije. Dit is de type-vindplaats, en ephesiet wordt er vergezeld van o.a. korund en magnetiet.
- Postmasburg, Griqualand, Northern Cape Province, Zuid-Afrika
- Wessels Mine, Hotazel, Kalahari manganese fields, Northern Cape Province, Zuid-Afrika (Von Bezing, 1991)
- Japie's Rust, Gloucester mine, Mancorp Mine (Gamagara Rigde) en Lohatlha mine, Postmasburg manganese field, Northern Cape Province, Zuid-Afrika. Het mangaanerts hier bestaat uit nagenoeg zuiver bixbyiet, waarin hier en daar prachtige mangaanhoudende diaspoor-kristallen voorkomen.
- Ilimaussaq complex, Narsaq, Kitaa Province, Groenland
- Wolfsbach, Drosendorf, Waldviertel, Niederösterreich, Oostenrijk
- Saga 1 Quarry, Strandåsen, Tvedalen, Porsgrunn, Telemark, Noorwegen
- Langesundsfjorden, Larvik, Vestfold, Noorwegen
- Big Cottonwood Mine en Mountain Lake mine, Big Cottonwood District, Wasatch Mts, Salt Lake Co., Utah, USA

Dat de naam is afgeleid van de type-vindplaats hoeft geen betoog, en, wat had je anders verwacht, in België werd het nog nooit aangetroffen. In oudere literatuur vind je soms nog benamingen als natronmargariet of soda-margariet als naam i.pl.v. ephesiet.

We vertellen je graag nog iets meer over de vindplaats van de specimens die als mineraal-van-de-maand worden aangeboden. De Lohatlha-mijn was namelijk een van de reisdoelen tijdens de reis naar Zuid-Afrika die in 2004 door de MKA (onder leiding van Paul

Landschap gezien vanaf de Lohatlha mijn, met een trein van een kilometer lang (foto Paul Van hee)

Vandevelde) werd georganiseerd. De mijn bevindt zich dus tussen Kuruman en Postmasburg en tijdens de rit rij je voorbij de Sishen ijzerertsmijn, de grootste in haar soort in Zuid-Afrika. Lohatlha was de eerste mangaanontginning in de streek. Zoals echter overal in Zuid-Afrika (en ook Namibië) zijn alle privé eigendommen omgeven door een metershoge afrastering van prikkeldraad. Wanneer het een grondgebied is waar je normaal de eigenaar kunt gaan bezoeken is er of een poort die je zelf kan openen ofwel een goede toegangsweg tot aan het huis van de eigenaar. Voor Lohatlha was alles afgesloten en was de afspraak dat de toegangsleutel moest afgehaald worden aan het derde huis te beginnen tellen vanaf de spoorwegovergang aan het goederenstation van de mijn. Een typisch Afrikaanse afspraak, en deze keer waren wij op tijd maar de persoon die ons de sleutel ging geven was ‘even’ weg. 'Even weg' kan in die contreien wel eventjes 100 km verder zijn ! Gelukkig was er een buurman die ook een sleutel had en onze kappersploeg aldus redde. De mijn zelf was totaal verlaten op 2 pasgeboren geitjes na (vergeten bij het verplaatsen ven de kudde, alhoewel ik achteraf de indruk had dat de eigenaar wist dat hij enkele beestjes miste).

Aan het werk in de Lohatlha mijn. Foto Paul Van hee.

Aan de ingang waren typische geërodeerde mangaanertsen te zien De mijn is immens groot, met vele niveau's. Er was hoofdzakelijk bixbyiet, ephesiet, mangaandiaspoor en mogelijk nog enkele andere mangaanmineralen te vinden. Bij één bepaald niveau gekomen waren verschillende roze aders te zien die ephesiet bevatten. Deze waren algemeen nogal dun en het was bij het openkappen dat het mica-achtig mineraal duidelijk herkenbaar was. Paul Vandevelde scoorde het best in deze materie, met een stuk van 15 X 20 cm. Van deze vindplaats werden heel wat specimens vergaard, vandaar dit aanbod als mineraal van de maand. Verder werden door de groep ook kristallen van de andere mineralen gevonden; Leen vond zelfs hematiet-kristallen, en het mooiste mangaandiaspoor-specimen verdween in de zakken van Edwin Tas.

Het was een zeer geslaagde uitstap tijdens een voor de rest soms wat turbulente reis. Och ja, ik zou het nog vergeten, het uitzicht van bovenaan was geweldig en de trein die van Sishen richting kust reed was vanuit Lohatlha duidelijk te zien en te horen. Het zag eruit als een lange witte streep van zo'n kilometer lang.

Dankwoord - acknowledgements

We zijn dank verschuldigd aan Shinichi Kato (Japan), Peter Schuerf en Gerdus Bronn (Duitsland) voor foto's van ephesiet, en aan Hans Jürgen Förster voor het fasendiagram.

We owe our sincere thanks to Shinichi Kato (Japan), Peter Schuerf and Gerdus Bronn (Germany) for the photos of ephesite, and to Hans Jürgen Förster for the phase diagram.

Mangaanhoudend diaspoor-kristal (1 cm lang) met kubusvormige bixbyiet-kristallen van Postmasburg, Zuid-Afrika. Afkomstig van de collectie van Albert Van hee (1973). Foto en verzameling Rik Dillen.

Literatuur

Bailey S.W. et al. (1980), " Summary of recommendations of AIPEA nomenclature committee on clay minerals", Canadian Mineralogist 65, 1-7.

Chatterjee N.D., Warhus U. (1984), " Ephesite, $Na(LiAl_2)$ $[Al_2Si_2O_{10}]$ $(OH)_2$: II. Thermodynamic analysis of its stability and compatibility relations, and its geological occurrences", Contributions to Mineralogy and Petrology (Historical Archive), 85(1), 80-84)

Kato, Shinichi (2005), http://www.asahi-net.or.jp/~ug7s-ktu/e_ephesi.htm

Mandarino J., Back M. (2004), "Fleischer's Glossary of mineral species", The Mineralogical Record Inc., Tucson, Arizona, USA, 75

Philips F.C. (1031), "Ephesite (soda-margarite) from the Postmasburg district, South-Africa", Mineral. Mag. 32, 482-485

Kubusvormige bixbyiet-kristallen van Postmasburg, Zuid-Afrika. Afkomstig van de collectie van Albert Van hee (1973). Foto en verzameling Rik Dillen.

Rieder M. et al. (1998), "Nomenclature of the Micas", Canadian Mineralogist 36, XX-YY

Schaller, W. T., Carron, M. K., en Fleischer, M. (1967) "Ephesite, $Na(LiAl_2)(Al_2Si_2)O_{10}(OH)_2$, a trioctahedral member of the margarite group, and related brittle micas", Am. Mineral., 52(11-12), 1689-1696.

Schuerf, Peter, http://www.mineralienatlas.de/upload/0_Ephesit_Suedafrika_Peter.jpg

Semenov, E. (2001) "Notes on ephesite, terskite, Na-komarovite, ceriopyrochlore-(Ce), joaquinite-(Ce) and other minerals from the Ilímaussaq alkaline complex, South Greenland", Geology of Greenland Survey Bulletin, 190, 123–125.

Strunz H., Nickel E. (2001), "Strunz Mineralogical Tables", E. Schweizenbart'sche Verlagsbuchhandlung, Stuttgart, pp. 669-670

Tischendorf G., Rieder M., Förster H.-J., Gottesmann B. and Guidotti Ch.V. (2004), " A new graphical presentation and subdivision of potassium micas", Min. Mag. 68(4), 649-667. http://minmag.geoscienceworld.org/cgi/content/full/68/4/649#F1

Von Bezing, K. L. et al. (1991) "The Kalahari manganese field : an update", Mineralogical Record, 22(3), 279-302.

Landschap in oostelijke richting gezien vanaf de Lohatlha mijn, Noordelijke Kaapprovincie, Zuid-Afrika. Foto Paul Van hee.

't Is weer voorbij, onze Minerant. Niet alleen de weergoden, maar ook alle andere mogelijke goden waren ons dit jaar niet goed gezind, blijkbaar :

- De werken aan de Antwerpse Ring, die normaliter pas in mei zouden beginnen, werden vervroegd, en de startdatum was nét de eerste dag van Minerant. Heel wat mensen hebben daarom forfait gegeven.
- Op zaterdagnamiddag : een zwaar ongeval in Lokeren. Gevolg : sommige mensen die uit de richting van Gent waren gekomen, en gedacht hadden een namiddag op Minerant door te brengen, kwamen bedrogen uit. Enkele van deze mensen kwamen rond half zes 's avonds aan in Antwerp Expo !
- Concurrentie van andere belangrijke manifestaties, zoals de Waalse Pijl en de Gentse Floraliën
- Prachtig weer

De opbouw verliep vlot, en rond 14 h konden de eerste standhouders met de wagen binnenrijden om te lossen. Jawel, want dat is de luxe van onze huidige locatie ! Hoewel er minder bezoekers waren dan vorig jaar, was Minerant toch een succes. De sfeer zat er in, er waren geen noemenswaardige problemen, en het aanbod was zeer goed. Er waren zeer veel binnen- en buitenlandse exposanten waarvan velen schitterend materiaal bij zich hadden. De ruimte voor bezoekers én exposanten was wat ruimer dan vorig jaar, omdat we een groter deel van de zaal hadden gehuurd. Zoals gewoonlijk was de bar weer het trefpunt waar verzamelaars uit binnen- en buitenland elkaar ontmoetten.

Op zaterdagavond was er een receptie voor de exposanten om het dertigjarige jubileum van Minerant te vieren. Felicitaties waren er voor Albert Vercammen, die, zoals je weet, de fakkel doorgaf aan Guido Cornelis.

Zowel voor de opbouw, tijdens de beurs als tijdens de opruimingswerkzaamheden waren

er veel vrijwilligers om te helpen, zodat zondagavond om 9.00 h alles al opgeruimd was. Heel het team, en alle medewerkers verdienen een dikke proficiat en een welgemeend dank u voor het welslagen van deze manifestatie. Voor Guido Cornelis was het de maidentrip. Het was voor hem een zichtbare opluchting als zaterdagmorgen de laatste exposanten hun plaats innamen… en opnieuw toen op zondagavond de laatste paletten tafels gestapeld waren.

Vanaf volgend jaar verandert er een en ander aan het reglement : om het soms overmatig aanbod van juwelen en siervoorwerpen in te dijken zullen vanaf dan alle exposanten ten minste 1/3 van hun stand moeten aanvullen met mineralen, fossielen e.d. Zoals al verschillende jaren het geval is zullen onze controleurs erover waken dat het reglement strikt gevolgd wordt. Ook dit jaar moesten helaas weer een aantal gele én rode kaarten uitgedeeld worden.

Foto's op de volgende pagina's :

1	Antwerp Expo… bemeubelde kamer te huur ! [foto Rik Dillen]
2	Albert Vercammen : just is just ! [foto Rik Dillen]
3	Le beaujolais nouveau est arrivé [foto Rik Dillen]
4	Mijn tafel is te klein… [foto Rik Dillen]
5	Drie generaties departementshoofden mineralogie van het KBIN : v.l.n.r. Herman Goethals, Michel Deliens, René Van Tassel [foto Rik Dillen]
6	Eens kijken of ze tegen UV-licht kunnen… [foto Rik Dillen]
7	Kassa… kassa ! (Fred Balck en Etienne Mans) [foto Axel Emmermann]
8	Een MKA-zakje op wandel [foto Rik Dillen]
9	Een amethystje cadeau van nonkel Herman ?? [foto Rik Dillen]
10	Gelukkige kindjes : zij hebben een MKA-draagtasje ! [foto Rik Dillen]
11	Ultraviolent Axel (Emmermann) [foto Herwig Pelckmans, bewerking Axel Emmermann]
12	Hij zag dat het goed was (en hij had gelijk…) (organisator Guido Cornelis) [foto Rik Dillen]

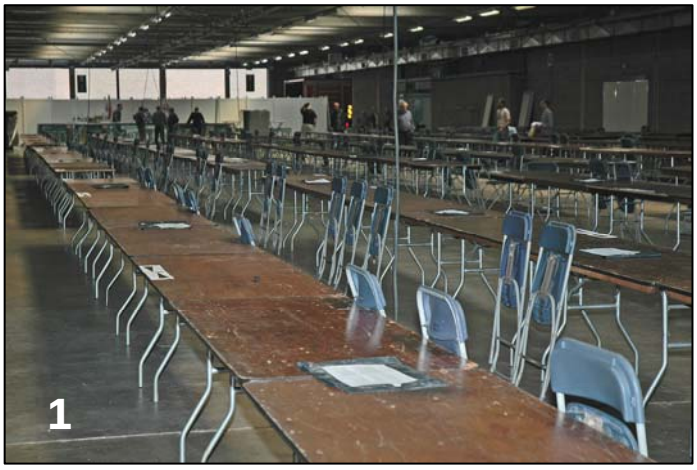
1

2

3

4

5

6

MINERANT 2005
7

MKA
www.minerant.org
8

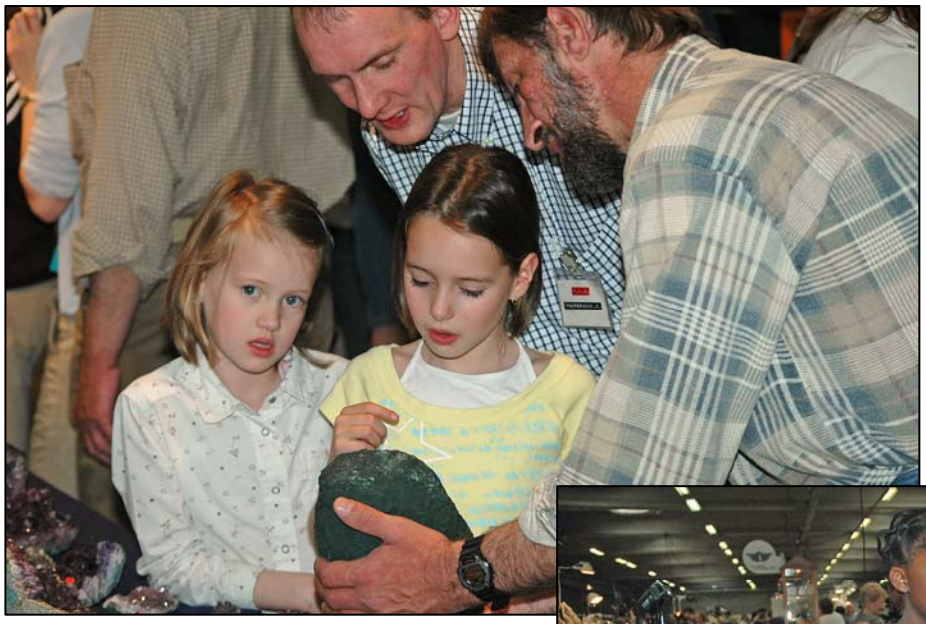

9

LMKA
www.minerant.or

10

HUMMMMMMM
BZZZZT
FLUO-ULES!!!

11

SCHWEIZER BERGTEIGER

12